

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคาดหวังและการปฏิบัติในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพ
ในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 10 ผู้วิจัยได้
ดำเนินการดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น
4,370 คน โดยแบ่งออกเป็น 7 จังหวัดดังนี้ อุบลราชธานี 1,330 คน ยโสธร 398 คน
ร้อยเอ็ด 786 คน มหาสารคาม 585 คน กาฬสินธุ์ 588 คน นครพนม 456 คน และ
มุกดาหาร 227 คน

การสุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
(Simple Random Sampling) มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. จากจำนวนประชากรทั้งหมด 4,370 คน ผู้วิจัยหาจำนวนตัวอย่างประชากร
ที่เหมาะสมจากสูตร $n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$ (Yamane 1976: 580-581) ที่ระดับความ
เชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน 366 คน ดังนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่ม
ตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 400 คน

2. จากตัวอย่างประชากร 400 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรใน
แต่ละจังหวัดให้เป็นสัดส่วนคอกันดังนี้

$$\text{กลุ่มตัวอย่างประชากร (เฉพาะจังหวัด)} = \frac{\text{ตัวอย่างประชากรทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรทั้งจังหวัด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างประชากร

จังหวัด	จำนวนประชากร	ตัวอย่างประชากร
1. อุบลราชธานี	1,330	121
2. ยโสธร	398	36
3. ร้อยเอ็ด	786	72
4. มหาสารคาม	585	54
5. กาฬสินธุ์	588	54
6. นครพนม	456	42
7. มุกดาหาร	227	21
รวม	4,370	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบบปลายเปิด (open - ended) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร ผลการวิจัย วารสาร สิ่งพิมพ์และคำร่าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา
2. ศึกษาบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน
3. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและงานวิจัยอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกับ เรื่องที่จะทำวิจัย เพื่อ เลือกรมาใช้และปรับปรุงให้เหมาะสม

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ได้แนวและแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 คอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานที่ตั้งของโรงเรียน เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน และประสบการณ์ในการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน เป็นแบบตรวจคำตอบ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

ตอนที่ 2 ความคาดหวังและการปฏิบัติในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน อันประกอบด้วยการจัดและดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

- (1) การวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน จำนวน 12 ข้อ
- (2) การจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ จำนวน 13 ข้อ
- (3) การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน จำนวน 14 ข้อ
- (4) การเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้านสุขภาพ จำนวน 14 ข้อ
- (5) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน จำนวน 9 ข้อ
- (6) การประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ

รวมทั้งสิ้นจำนวน 70 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale)

4 อันดับ ได้แก่

มากที่สุด	เท่ากับ	4	คะแนน
มาก	เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

5. นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจทานแก้ไข

6. ทาความเที่ยงตรง (validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไป
 ปรึกษาขอคำแนะนำและความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ได้ตรวจความ
 ตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และขอคำแนะนำที่จะปรับปรุง เครื่องมือให้ถูกต้อง
 เหมาะสม

7. ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามโดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก-
 งานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 10 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร
 จำนวน 25 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดย
 พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของความคาดหวัง เท่ากับ 0.97 และค่าความ
 เชื่อมั่นของการปฏิบัติ เท่ากับ 0.98 นำแบบสอบถามแต่ละข้อมาพิจารณาคำแนะนำของผู้ตอบแบบ
 สอบถามแล้วปรับปรุงอีกเล็กน้อย ในที่สุดได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 67 ข้อ และ
 นำแบบสอบถามนี้ไป เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการ เก็บข้อมูลไป
 ยัง เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อออกหนังสืออนุญาตให้ผู้อำนวยการ
 ประถมศึกษาแต่ละจังหวัดและผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร ให้ความร่วมมือใน
 การตอบแบบสอบถาม

2. ส่งแบบสอบถามให้แก่ตัวอย่างประชากร และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบ
 สอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์ตามกำหนดเวลาที่ได้นัดหมายไว้

3. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2531 ถึง
 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2531 โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 400 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับ
 คืนมา เป็นฉบับที่สมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 382 ชุด คิดเป็นร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมา แจกแจงความถี่และคิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติในการจัด คำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ดำเนินการดังนี้

2.1 คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (mean) ของความคาดหวัง และการ ปฏิบัติในการจัดคำ เนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ในแต่ละข้อและแต่ละด้านของ แบบสอบถาม

2.2 คำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในแต่ละข้อและแต่ละด้านของแบบสอบถามเพื่อพิจารณาการกระจายของความคาดหวังและการ ปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนประกอบค่ามัชฌิม เลขคณิต

2.3 กำหนดค่าคะแนนความคาดหวังและการปฏิบัติออกเป็น 4 อันดับ ดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	4	คะแนน
มาก	เท่ากับ	3	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

2.4 เมื่อได้ค่ามัชฌิม เลขคณิตของความคาดหวังและการปฏิบัติแล้วนำมา เทียบระดับการปฏิบัติ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	ระดับของการปฏิบัติได้มากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับของการปฏิบัติได้มาก
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับของการปฏิบัติได้น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับของการปฏิบัติได้น้อยที่สุด

2.5 เปรียบเทียบความคาดหวังและการปฏิบัติในการจัดคำ เนินงาน โครงการสุขภาพในโรงเรียน ด้วยค่า ที (t-test) และนำเสนอในรูปตารางประกอบ ความเรียง